

Småtryck

I KRIG OCH KÄRLEK

Pius Marx

P

03257

H

(Ret., Små-tryck)

Ex A

B 247/44

F. II.

I KRIG OCH KÄRLEK

ÄR LIST EN DYGD

GALANTA HISTORIER

AF

PIUS MARS.

Pris 15 öre.

I KRIEG DER ERSTER

DEUTSCHEN KRIEG

GALANZ & DISTORFER

BRUNNEN

BRUNNEN

I KRIG OCH KÄRLEK

ÄR LIST EN DYGD

GALANTA HISTORIER

AF

PIUS MARS.

STOCKHOLM & LILJEHOLMEN
Nya Boktryckeriet, 1893.

Vi veta alla, att Stockholm är en mycket gammal stad. Men det är äfven en af världens, hvad läget beträffar, vackraste städer och bekant för att vara ett lika gladt som angenämt ställe. Dess invånare äro omtalade för att vara en smula njutningslystna och lättsinniga, men älskvärda och intelligenta. Kvinnorna äro vida beryktade för sin skönhet och älskvärdhet och påstås, kanske med mera skäl än vanligt, tillhöra det *svaga* könet

För ej så länge sedan bodde der ett ungt par af god familj och i mycket goda omständigheter.

Emedan såväl sjelfva denna berättelse som de deri förekommande personer äro verklighetsbilder, vilja vi kalla dem Ebert.

Oaktadt fru Ebert var beundrad för sin ovanliga skönhet, älskvärdhet, elegans och smak och ej minsta fläck eller ens den minsta skugga vidlådde hennes rykte och var med den ömma-
ste kärlek och tillgifvenhet fästad vid sin man, så hade denne, som var en ovanligt ståtlig karl, hvilken i sina ungtkarlsdagar hade namn om sig att vara en "farlig karl", ej kunnat alldeles slita sig från sina forna vanor, utan skyldes för några små äktenskapliga oegentligheter. Och nu hade han gripits af en stark passion för en ung fru Estelle Y., en infödd

fransyska, med svart hår, mörka, eldiga ögon och förtjusande små, vackra och fina händer och fötter. Oaktadt hela hennes apparation förrådde den eldiga sydländskan, hade man likvisst intet att säga om hennes dygd och seder. Vår vän Ebert gjorde henne emellertid sin kur och visade henne all den uppmärksamhet en man kan visa den kvinna han tillbeder. Men alla hans bemödanden voro fruktlösa, han kunde ej nå målet för sina önskningar. Men för honom, som förut var van att vinna seger, var detta nederlag outhärdligt. Hans passion blott stegrades deraf, och hans stolthet var sårad. Han blef dyster och sluten, blek och mager. Lifvet föreföll honom outhärdligt, och han hade säkerligen sjelf gjort slut derpå, om ej en af hans vänner tillfrågat honom om orsaken. De började då rådgöra och kommo öfverens om, att, det man ej kan nå på raka vägen, kan man möjligen på en omväg. I krig och kärlek är list tillåten.

Hvad de uppgjorde, skall vår berättelse upplysa.

Ebert återtog sina forna vanor, uppträdde ånyo i societeten och visade sig, som om han alldeles öfvervunnit sin passion, ja, han visade åter sin hustru den största uppmärksamhet och nästan förbisåg fru Estelle. Denna, som nyss förut visat honom en påtaglig kallsinnighet, började bli mera vänligt stämd emot honom, ty ingen kvinna i världen hatar en man, för att han älskar henne.

Hon kunde nu samtala med honom som med en annan bekant och skämtade ofta litet smått med honom för hans tycke för henne. Han visade äfven dervid lugn och köld och lyckades dupera såväl henne som den öfriga världen.

Så stod saken, då de båda familjerna sammanträffade vid en badort. Herr Y., som var grosshandlare, måste ofta resa in till Stockholm och var dervid ofta borta i flera dagar. Under en sådan bortavaro företog sig societeten vid badorten en utfärd, hvarunder man skulle bestiga en höjd för att bese en storartad utsigt. Obemärkt rangerade nu Ebert så, att han kom att gå bredvid Estelle. Vännen lockade bort ett par andra personer, som funnos i deras närhet, så att de blefvo ensamna. Konversationen leddes oförmärkt in på kapitlet kärlek. Han var likväl lika kall och tillbakadragen, hvarför hon ånyo började skämta med honom om hans forna kärlek för henne. Han sjelf skämtade derom. Men slutligen sade han:

— Ni skämtar med mig om den kärlek, jag, ehuru gift, fordom hyste för er. Men är ni alldeles säker på att er egen man ej har för sig någon dylik afvikelse?

— Min man! Hvad menar ni?

— Just hvad jag frågar: Är ni sjelf alldeles säker på eder egen mans trohet?

En nästan spöklik blekhet utbreddes öfver hennes kinder, hvilken tvärt aflöstes af en brännande rodnad.

— Skämtar ni? — För guds skull säg, hvad ni vet — ah, den nedrige — han skulle våga — men så tala då — af barmhertighet.

— Nej, jag säger intet. Hvad nytta skulle jag väl hafva deraf, nu då jag besekrat min låga för er.

— Jag ber er derom som om en nåd. Svarade hon, jag stannar i den största förbindelsen hos er, om ni säger mig sanningen.

— Nåväl, jag vill göra er till viljes, ty ni har ännu nog inflytande öfver mig, för att förmå mig att villfara er önskan, ehuru ni varit hård och obarmhertig mot mig. Men jag gör det blott på ett vilkor, att ni ej för någon människa yttrar ett ord eller ens en misstanke, innan ni sjelf blifvit fullkomligt öfvertygad om sanningen, af hvad jag nu vill avslöja för er.

— Jag lofvar er detta högtidligt, men tala, tala!

Både svartsjuka och nyfikenhet drefvo henne att aflägga detta löfte.

Ebert fortsatte:

— Om jag älskade er som fordom, så skulle jag väl akta mig att yppa mina misstankar, ty sådant kan förefalla misstänkt hos en afvisad beundrare, men nu då jag fästat mig vid en annan kvinna, finnes ej mer detta skäl. Och dessutom rör denna sak i viss mån mig sjelf.

— Er — er — huru kan det röra er? Jag förstår ännu mindre nu.

— Om ni gifver er litet tålmod, så skall ni snart förstå? Hör på! Ni kan väl ej un-

dra på, om er man sett mig, som han visste tillbad er, med oblida ögon. Han kan ju ej hafva full visshet om, huru långt jag kommit — hvad jag vunnit.

— Min herre, hvad vågar ni säga!

— Om ni vill höra mer, så var lugn, annars tiger jag, ty jag befarar då, att ni ej kan beherska er, utan förråder er. Ni kan då aldrig förskaffa oss visshet. — Ni kan väl äfven förstå, att min hustru ej heller sett er med vänliga känslor. Nu vet ni, att äfven hon är mycket vacker — jag misstänker han vill plöja min åker — och hämnas sin, som ni vet är fullkomligt obefogadt, misstänkta kränkning. Ja, han har sedan någon tid visat henne en långt gången artighet och på alla sätt sökt göra sig älskvärd. Men ehuru hon tror, att ni frånrofvat henne min kärlek, vill hon likvisst ej råka i misstanke hos mig för otrohet och har därför öppet omtalat detta för mig. Och vid allt detta kunde jag ju ej göra något. Jag endast bad henne låtsas, som hon ville gå hans önsknningar till mötes, blott för att kunna afslöja hans otrohet mot en kvinna, hvars ömhet och kärleksbetygelser han ej är värd. Slumpen har just denna morgon kommit mig till hjälp och satt mig i tillfälle att få fullkomligt bevis på, att min misstanke ej var ogrundad. Er man sände nemligen genom kammarjungfrun, som han mutat, en billet doux till min hustru, hvori han begärde, att hon skulle bevilja honom ett möte. Min hustru visade mig genast brefvet.

— Lofva honom, sade jag då, ett möte i morgon afton hos fru X. — Den der välvilliga frun, hvilken är känd för att hyra ut rum för sådana der små tillfälligheter. Du kan väl förstå, att jag i ditt ställe går dit, för att låta honom veta, hvar David köpte ölet.

— Ah, den uslingen.

Hon knöt sina små händer, och hennes ögon gnistrade af vrede.

— Ah, madame, afbröt Ebert det ordsvall, som annars blifvit en ofelbar följd, jag fick en idé! Om ni sjelf skulle gå dit i mitt ställe?

Frun rodnade starkt, men började att småle. Idéen föll henne visst i smaken.

— Ja madame, fortsatte Ebert, om jag vore som ni, så skulle jag sjelf gå dit och vara så liberal som möjligt, ty jag ämnar föreslå er, att, genom min hustru, underrätta honom om, att det rum, der mötet skall ega rum, kommer att vara alldeles mörkt. Han skall då tro, att det är min hustru, och att det är vanlig kvinlig blygsamhet vid denna, som han tror, första expedition på ett okänt farvatten, hvilken dikterar mörkret. Han skall då tro sig hafva besegrat en hittills öfvervunnen dygd och triumfera deröfver, men finna sig besviken och ni — ni får först och främst fullkomlig visshet och dessutom — en valuta, som ni känner bättre till än jag.

— Min herre, ert förslag är ytterst barockt, men jag skall tänka derpå.

— Tänka derpå! Nej, min fru, man måste smida, medan jernet är varmt. Dessutom har ju min hustru redan svarat jakande. Eller kanske ni vill, att hon skall gå dit?

— Nej, nej! Jag går dit klockan 9 i morgon afton. Jag ser nu, att ni verkligen ej mer älskar mig och är glad deröfver — för er egen skull.

— Glöm ej, min fru, att väl bevara vår hemlighet ända tills ni fått fullkomlig visshet; sedan kan ni ju handla, som ert eget hjerta bjuder.

— Var lugn, jag skall ej falla ur min roll förr än — — tid blir, men gud bevara honom sedan!

— Jag hoppas, att ni ej heller efteråt blir så obeveklig, som ni nu visar er. Vi få se, hvem af oss, som har rätt. För hans skull önskar jag, att ni må få orätt. — Men se der kommer just er man gående vid sidan af — min hustru. Han har fått hennes svar, ty han ser så förnöjd ut.

— Jag skall minsann förnöja honom, jag! utbrast frun hetsigt.

Vid en talande blick af Ebert rodnade hon om igen. Uttrycket var vågadt och framkastadt blott af obetänksamhet.

— För all del glöm ej er roll; den börjar redan nu, smålog Ebert

Snaran var utlagd och dess offer hade med svartsjukans vanliga lättrogenhet rusat deri utan minsta misstroende.

En timma derefter befann sig Ebert ombord på en ångare på väg till Stockholm, der den omtalade välvilliga frun uppsöktes. Affären blef snart till fullo aftalad, tack vare de klingande skäl, Ebert anförde och de ännu mer storartade löften, han gaf. Rummet skulle vara mörkt och likaså den utanför varande lilla tamburen. Och nu var äfven gillret färdigt.

* * *

Estelle Y:s man var grosshandlare. Han hade medfört en affärsvän, med hvilken han troligen afslutat någon fördelaktig affär, ty han var vid ett så briljant lynne, att redan detta föreföll Estelle mycket misstänkt. Han sysselsatte sig nästan hela tiden med sin vän och knapt något med sin hustru, tvärt emot sin vana; äfven detta var misstänkt. På kvällen gick han ut med sin vän och kom ej hem förr än midt i natten. Han klädde genast af sig, lade sig, men vände sig genast åt sidan och somnade, äfven mót sin vana, synnerligast efter några dagars bortavaro. Troligen hade soupéen varit glad, och champagnen flödat. Detta sista brott mot vanan krönte verket.

— Ah, du vill spara dina krafter! — spara du — skrattar bäst, som skrattar sist!

Den lilla frun kunde ej sofva. Hon var van vid annat behandlingssätt. Svartsjukans

furier jagade henne. Flera gånger höll hon på att väcka sin man, men tanken på morgondagen afhöll henne. Sitt löfte till Ebert hade hon nära nog glömt. Slutligen föll hon i sömn, men drömde — drömde om Ebert, om hans fru och sin man. Hon tyckte, att hon och dessa tre företogo en mängd besynnerligheter, dansade, sväfvade omkring i luften m. m., tills hon slutligen drömde, att Ebert omfamnade henne, hvarvid hon vaknade och fann, att det blott var en dröm. Ack, den fördömda champagnen.

* / *

Följande morgon hade den lilla frun migrän och mannen ondt i hufvudet. Båda voro vid dåligt humör. Efter middagen gick mannen ut för att enligt uppgift träffa sin vän.

Frun for in till staden för att, som hon sade, besöka en väninna, som nyss förökat världen och visste ej om hon kunde hinna tillbaka med sista båten.

Herr grosshandlaren gjorde en sur min; han hade visst någon försummelse på sitt samvete. Men frun trodde, att minen gälde hennes resa till staden, ty hon var alldeles öfvertygad om, att den vännen han skulle uppsöka, vore att träffa hos den välvilliga frun. — Ack, den champagnen. Om den ej varit...!

* * *

På utsatt timma gick ett djupt beslöjadt fruntimmer framåt. F-gatan och stannade utanför huset N:r 00. Hon tyckes vara tveksam, nästan rädd. Snart tog hon dock mod till sig och ringde på. En äldre kvinna öppnade för henne och frågade, om hon var den dam, som väntades klockan 9. En stum böjning på hufvudet var det enda svaret. Utan ett ord vidare ledsagades Estelle, ty den beslöjade damen var hon, uppför en ganska smal trappa genom en liten mörk tambur och infördes i ett halfstort, tämligen väl möbleradt rum. Möbleringen utgjordes af en tämligen snygg soffa, ett divansbord, en stor spegel mellan fönsterna, en snygg toilette, några stolar, ett par emmor samt en hel mängd mer eller mindre obscura taflor på väggarne. Till venster en djup alkov med en elegant uppbäddad säng. Framför fönsterna voro tjocka, tunga gardiner, hvilka den gamla kvinnan drog ytterst omsorgsfullt igen, hvorigenom rummet blef alldeles mörkt. Hon tände derefter ett ensamt på divansbordet stående ljus och aflägsnade sig utan att säga ett enda ord.

När Estelle gick in genom porten, stod en ensam man i porten i ett snedt emot liggande hus. Han hade kragen på öfverrocken uppslagen och hufvudet skyggades dessutom af en djupt nedtryckt hatt med mycket breda brätten. Några minuter efter sedan Estelle försvunnit genom porten, gick denne man öfver gatan och ringde utan tvekan på. Behöfva vi

säga, att det var Ebert. Den gamla kvinnan öppnade ånyo. Han tycktes vara väl orienterad, ty utan tvēkan gick han uppför trappan, igenom den lilla tamburen och inträdde i rummet. Vid ljudet af hans steg blåste Estelle ut ljuset, så att rummet var alldeles kolmörkt. Han låste dörren, afkastade rocken och hatten, hvarefter han stod stilla några ögonblick; det var så tyst, att man nästan kunnat höra tvänne hjertans häftiga slag. Men snart smög han fram och fann rätt på Estelle. Man hörde ljudet af några eldiga kyssar och omedelbart derefter några raska steg mot alkoven — — —

Efter en lång stunds tystnad, endast afbruten af några dofva suckar, hörde man Estelle upphäfvva ett hånskratt, hvarefter hon yttrade med en af ansträngning och vrede darrande röst:

— Bedragare, med hvem tror du dig haft att göra. Tänk, hvad du skall blifva flat, när du får höra, att jag ej är det dyrkade föremålet för din önma låga, utan din stackars bedragna och glömda hustru. Hvarigenom har jag gjort mig förtjent af ett sådant beteende af dig? Är jag ej lika ung och lika vacker som fru Ebert? Har jag någonsin varit hård emot dig? Är det lönen för sju års obrottslig trohet och kärlek? Ack, om jag kunnat ens drömma om något sådant, så hade jag ej varit så hårdhjertad mot den stackars Ebert, som verkligen älskade mig så innerligt.

Efter dessa ord utbrast hon i gråt.

Ebert sökte genom ömma smekningar trösta henne, men hon endast stötte honom ifrån sig och ville stiga upp ur bädden. Men han kvarhöll henne med lindrigt våld. Ånyo sökte hon att slita sig lös:

— Bort ifrån mig, otrogna, eländiga varelse. Det skall bli god dag, innan du ens får fatta min hand. Bort usling! — Ack, Ebert — Ebert!

Nu tyckte denne, att det gagnade till intet att längre bibehålla sitt inkognito:

— Ack, Estelle, jag är ju Ebert, som förtärd af den innerligaste och eldigaste kärlek till dig, drifvits att begå detta streck, för att — nå målet. Min älskade, förlåt mig för min kärleks skull. Du sade dig nyss ångra, att du ej bönhört mig. Nåväl, nu har du gjort det och på samma gång gjort mig till den lyckligaste människa i världen. Förlåt mig därför och låt oss njuta af den oss förunnade lyckan. Störta mig ej åter i afgrunden efter att hafva vunnit himlen!

Att börja med blef Estelle nästan förlamad af fasa och förskräckelse, men återfick snart herraväldet öfver både kropp och själ. Hon gjorde åter en våldsamt rörelse för att slita sig lös, hvilket hon dock ej förmådde.

— Släpp mig, min herre, annars skriker jag på hjälp.

— Det skall ni ej göra, ty då sprider ni sjelf ut ryktet om detta edert lilla äfventyr.

Och om ni äfven berättar, att ni blifvit narrad i en snara, så skall ingen tro er. Människorna äro nu en gång sådana, att de hellre tro ondt än godt om folk. Och hvad skall er man säga, hvad skall han tro? Godt, om han äfven tror er, så blir väl ej det, som händt, ogjordt. Skall han förlåta er, skall han taga eder åter? Kan-ske! Men mig skall han aldrig förlåta och då blir följdén, att vi en vacker dag stå med vapen i händerna mot hvarandra. Hvilken af oss som faller, så bli vi ej lyckligare för det. Ack, ljufva Estelle, förlåt mig därför mitt lilla be-drägeri!

— Lemna mig, min herre, jag afskyr eder, låt mig vara, lemna mig, bad hon, men ton-fallet i hennes röst var nu betydligt lugnare och mildare. Han försökte då att smeka henne, men då börjades striden igen. Han började då åter att bedyra sin kärlek på det ömmaste och blef slutligen vältalig och eldig. Hennes hjerta veknade synbarligen och om igen försökte han att smeka henne, hvilket visserligen afvisades, men rätt lamt. Detta uppmuntrade honom att fortsätta. Hennes sydländska blod råkade ånyo i svallning.

* * *

Och tralltrasten sjöng flera gånger den natten, och månen log helt sardoniskt, då han såg ned på grosshandlarens blottade hufvud, der han satt ute vid badorten och drack punsch i sällskap med sin affärsvän.

THE HISTORY OF THE

Faint, illegible text covering the majority of the page, appearing to be bleed-through from the reverse side.

Pikanta Nyheter

som kunna rekvireras från Nya Boktryckeriet,
Stockholm.

- En statskyrkoprest vid Amors altare. Galatta
presthistorier från verkligheten af *Pius Mars*..... —: 15.
- Fri kärlek. En hufvudstadsberättelse af *Den Vandrande
Juden* —: 15.
- Förbjuden frukt, plockad i presternas lustgård af
Pius Mars —: 15.
- Grefvinnans konstapel. En historia ur hufvudsta-
dens "high life" af "*Den Vandrande Juden*" —: 15.
- Interiörer från Tufvan [med porträtt] af *Thure
Stenkilsson*..... —: 25.
- Sängkamrar och boudoirer pikanta rader ur en
ungkarls dagbok af *Den Vandrande Juden* ... pr. häfte —: 15.
- Kolerans dödsfiende, humoresk af *Funny Fellow* ... —: 25.
- Kärlek. En svensk barons kärleksäfventyr i Paris för 15
francs. Sann händelse af *Pius Mars*..... — 15.
- Kärlekskatekes för flickor och gossar..... —: 25.
- Läsarpresten af *Sam Slick*. 2:dra uppl. —: 15.
- Lätt på foten. 19 ej beslagtagna häften ... pr häfte —: 25.
- Nattliga fröjder och sorger, berättade af en Glädje-
flicka..... —: 15.
- Originella Stockholmstyper af olika författare. Med
porträtter. I. "Vackra Roosen". II. "Mäster Palm".
III. "Jörgen". IV. "Skånske presten". V. "Tid-
nings-Boije". VI. Fritz Arlberg. VII. Gubben
Féron pr häfte —: 10.
- På hotell Cupido. En bild ur Stockholm nattetid af
"*Den Vandrande Juden*" —: 15.
- Stockholms Nattfjärilar. 11 häft..... pr häfte —: 25.
- Sängstudier. af *Truls Näfverskäppa*..... pr. häfte - : 15.
- Ungdomssynder —: 15.
- Ungkarlskalendern, 7 häft. pr häfte —: 25.

Expedieras fraktfritt till landsorten mot insändande af
frimärken som likvid för de häften som önskas. Kommissio-
närer få hög rabatt.

